

Ritva Andersson. Lagg det namnet på minnet om du tror att du någon gång får tvättproblem. Det inte Ritva vet om tvätt och fläckar och vad olika textilmaterial tål och hur de ska behandlas — det är knappast värt att veta.

Ritva är chef för Leverindus Tvättinstitut och för Sunlights Tvätt och Textillaboratorium.

Ritva Andersson i Nyköping är rätt person att vända sig till när problem med tvätten uppstår. Hon är chef för Leverindus Tvättinstitut, Sunlights Tvätt och Textillaboratorium och Provtvätteriet. Marja-Liisa Olsson t h gör laborationer.

Tvättproblem? Ritva har lösningen

— Tvättanalyserna har ökat väldigt mycket, säger Ritva, och det beror nog på att maskinerna blir mer och mer sofistikerade.

Maskinerna kanske inte ens heter maskiner längre. Man säger t ex tvättrör om de vidunder som på landstingens tvätterier tar in smutsig tvätt i ena änden av ett rör och spottar ut rena textilier i den andra.

Men vad som egentligen händer i tvättröret och varför det händer, det vill många veta. Säljarna och maskinfabrikanterna och tvätterierna själva. Det är då man anropar Ritva och hennes analyser.

Ritva är kanske en doldis, förmodligen mer känd utom än inom företaget. Fast hon jobbat 20 år i Nyköping finns det många som inte vet vad hon gör, egentligen.

Hon tog studenten hemma i Finland och genom en ödets nyck, eller kanske det sa klick, så blev hon gift med Andersson och bosatt i Sundbyberg samt snart anställd vid ett sjukhuslaboratorium.

Hon pluggade på Hermods också och flyttade till Nyköping med nämnde Andersson och byggde hus och ville kunna mera. Så blev hon en dag, eller kanske det var en kväll, ingenjör genom Tek-

niska Aftonskolans försorg. Kemilinen.

— Sen började jag inte pyssla med kemi, konstaterar Ritva på sitt sakliga och litet kärva sätt.

Hon ”pysslade” med förpackningsutveckling, men kom snart nog till Tvättinstitutet.

Miljoner på spel

— Det är ett intressant jobb. Dom flesta tycker att tvätt är ju enkelt, men faktum är att det är miljoner saker att tänka på, säger Ritva.

— Det handlar om mycket pengar om något blir fel hos stora tvätterier. De måste kunna undvika skador på godset.

Skadorna på tvätt är skiftande. Ritvas uppgift är att hitta orsakerna och, inte minst viktigt, att förebygga skador.

Varför blir tvätten blå? Kläderna går sönder, säger kunden. De grå fläckarna på tandläkarrocken går inte bort. Laknen blir gula efter mangling.

Sådana problem är Ritva van att handskas med.

Lagom är bäst

Hon har en massa egendomliga saker för sig med tygbitar. Hon smutsar ner dem på olika sätt eller stoppar dem i en ugn och bränner hål på dem eller tvättar samma tygbit 25 gånger.

Efter tvättning av tygerna kan Ritva bedöma vad det är som orskat en skada,

Dem ska vi fira

SEPTEMBER, OKTOBER

VETERANER

40 år i tjänst

Nils-Erik Jonsson, Sunlight, 7/9
Tage Hagström, Sunlight, 27/10

30 år i tjänst

Jan Liljedahl, Sv Unilever, 1/10
Malte Ljungdahl, Novia, 1/9
Kuno Bergqvist, Novia, 11/10
Stig Carlsson, Gibbs, 3/9

25 år i tjänst

Hans Åfeldt, Sunlight, 14/9
Sven-Erik Andersson, Sunlight, 6/10
Marianne Lowén, Sv Unilever, 1/10
Nils Nilsson, Novia, 19/10

20 år i tjänst

Selma Agåker, Sunlight, 7/9
Jens Nielsen, Sunlight, 28/9
David Engstrand, Sunlight, 5/10
Börje Lind, Novia, 30/9
Ingrid Nilsson, Pierre Robert, 15/10
Maria Debreczeni, Pierre Robert, 7/9

15 år i tjänst

Sten Bergström, Leverindus, 1/9
Thomas Assafsson, Sunlight, 3/9
Roger Valette, Sunlight, 5/9
Annikki Grönholm, Sunlight, 15/9
Lars Årstrand, Sunlight, 16/9
Viggo Petersen, Sunlight, 29/9
Cim Rooth, Sunlight, 14/10
Laszlo Arato, Sunlight, 16/10
Ingmar Lindström, Sunlight, 20/10
Peter Cassel, Sunlight, 15/10
Margareta Nilsson, Novia, 1/9

Inga Wallin, Novia, 29/9
Axel Rosenqvist, Novia, 1/10
Jan Wettbo, Pierre Robert, 1/10
Eva Carlsson, Pierre Robert, 8/9
Mai Britt Reslow, Pierre Robert, 20/10
Berit Leo, Pierre Robert, 15/9
Agne Holmer, Pierre Robert, 1/9

10 år i tjänst

Bo Karlsson, Sunlight, 2/9
Birgit Fröling, Sunlight, 1/9
May-Britt Eriksson, Sunlight, 1/10
Kerstin Drevås, Sv Unilever, 1/9
Mary Falkerström, Sv Unilever, 1/10
Gunilla Persson, Novia, 1/9
Lennart Nilsson, Novia, 2/9
Roland Mattsson, Novia, 3/9
Inga Strömberg, Novia, 4/9
Jan-Olof Karlsson, Novia, 10/9
Anneli Svensson, Novia, 16/9
Brita Göransson, Novia, 23/9
Eva Lindell, Novia, 7/10
Elvy Lindell, Novia, 7/10
Maj-Britt Hallgren, Novia, 14/10
Per Thuve Olsson, Novia 23/10

50 år fyller

Ingvar Lirsjö, Gibbs, 8/10
Åke Larsson, Sunlight, 17/9
Uno Jansson, Sunlight, 8/10
Gertrud Wennström, Sv Unilever, 10/10
Sven-Göran Johansson, Novia, 13/9
Inga Andersson, Novia, 8/10
Assar Svensson, Novia, 20/10
Leif Olsson, Pierre Robert, 19/10

60 år fyller

Sten Johnsson, Novia, 19/9
Elsa Ax, Novia, 22/9
Lennart Engholm, Gibbs, 7/9

Gunnel Dahlin, produktchef för MER, hoppas på en riktigt varm och fin augusti för att sätta sprätt på MER-försäljningen.

**Hur har det gått för
MER i sommar,
Gunnel?**

— Bra, tack, alldeles utmärkt, säger **Gunnel Dahlin**, produktchef för MER.

— Den första tiden efter relanseringen 1 april sålde vi över förväntan och med fina rabatter till återförsäljarna. Däremot har de sista två veckorna i juli gått dåligt. Det beror nog på att handlarna köpte mycket när det var rabatter och nu har inte lagren tömts i det dåliga vädret.

Förra sommaren var solig och varm och ändå sålde inte MER särskilt bra.

— Resultatet för den här sommaren är mycket bättre trots att det har regnat och varit kallt mest hela tiden, säger Gunnel. Säljarna är väldigt positiva till MER-satsningen och nöjda med försäljningen.

Nu hoppas Gunnel på en varm och fin och "törstig" augusti som avslutning på den här kalla sommaren. Det skulle sätta fart på försäljningen av MER igen.

om man har använt för mycket eller för litet tvättmedel, och hur många tvättar ett material tål innan det blir slitet, hur länge en viss kvalitet behåller sin vithet, o s v. Hon kan bevisa att kalkavlagringar på tvättgodset (det blir grådaskigt) beror på t ex underdosering av tvättmedel.

Fast tro inte att överdosering är bättre. Tvätten blir inte renare för det. Lagom är bäst.

Lärare

Om tvätten luktar illa, om den är svår att mangla, om den är missfärgad eller

om den orsakar hudirritationer — då misstänker Ritva oftast och med rätta att sköljningen är boven. Alkalirester i sista sköljvattnet kan ge de här effekterna.

Att tvätt är en hel vetenskap vet de som deltagit i Leverindus veckolånga kurser för tvätterifolk och inköpare och alla andra som handskas med tvätt.

Ritva är en av lärarna och en mycket kompetent sådan.

Text: Gertrud Wennström
Foto: Daga Nilsson-Lundkvist